

**IX ЗАСЕДАНИЕ НА ПОСТОЯННИЯ НАУЧЕН СЕМИНАР
НА ГЕОГРАФИТЕ ОТ ВИСШИТЕ УЧИЛИЩА НА СТРАНИТЕ
ОТ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИТЕ СТРАНИ (ХАЛЕ)**

Девтият семинар се проведе в секция География на Университета в гр. Хале — ГДР, за времето от 12 до 15 юни 1984 г. Целта на семинара бе обмяна на опит върху резултатите от географските изследвания и необходимостта им за решаване на териториалните проблеми на социалистическата икономическа интеграция. Освен това бяха обменени информации за структурата на географските учебни планове и програми, както и за методиката на висшето образование по география.

На семинара участваха 58 географи, като 29 бяха чуждестранни представители от България (1), от Унгария (6), от Полша (14), от СССР (1), ЧССР (6) и Югославия (1), а останалите 29 бяха от различните висши учебни заведения на ГДР.

Общо бяха изнесени 27 доклада, като 25 от тях по главната тема на семинара. На ръководителя, проф. д-р Х. Харке, бяха предадени и редица писмени материали по разглежданите въпроси. Трябва да подчертаем, че относително голямо с доклади и съобщения бе участието на млади научни работници предимно от ГДР и Полша.

От семинара се очакваха по-нататъшни импулси за съвместни изследвания относно интеграцията. Министерството на Висшето и специалното образование на ГДР в поздравително писмо подчерта, че участниците в семинара чрез задачите, които разрешават, заслужават признание с географския им принос за разширяване и задълбочаване на съвместната работа в областта на интеграцията.

Със своите доклади¹ участниците в семинара насочиха вниманието си към следните аспекти:

1) Процесите на интернационалното разделение на труда са били и остават предмет на географските анализи. Не трябва да изостава вниманието към тях.

2) Географските изследвания за социалистическата икономическа интеграция усилват необходимостта от теоретически познания на закономерностите при развитието на териториалните структури.

3) Тези изследвания при днешното им равнище са основна предпоставка за осъществяване на географските образователни и възпитателни задачи на висшите и средните училища.

4) За да изпълнят практическите задачи, поставяни от перспективното териториално планиране, трябва географските изследвания да се интензифицират, да се увеличи качеството им. Затова една важна предпоставка е усилване на двустранната и многостранната интернационална, съвместна работа при различните мероприятия на социалистическите страни.

Съветът на участниците в семинара предлагат за бъдещата работа на Постоянния семинар следното:

1) Да се гледа на ежегодното събиране на семинара като на обективна необходимост и в перспективния петгодишен план 1986—1990 г.

2) За по-целенасочена работа със специфичните задачи на висшите училища.

¹ Изнесените на семинара доклади според уверенията на проф. д-р Харке ще бъдат публикувани в отделен сборник. Това се съобщава и в протокола на семинара.

ща се налага ръководството на семинарния съвет, и особено секретариатът да усилва своята работа. Това важи и за ежегодно избирания нов председател на семинара.

3) Участниците в IX семинар приемат с благодарност предложението на Софийския университет следващият X семинар да се състои през втората половина на септември 1985 г. в София.

Участниците молят проф. Т. Христов да приеме председателството на семинара до края на X семинар. Те предлагат тематиката на семинара да бъде „Географски проблеми за развитието на големи агломерации при условията на социализма“, която би могло при срещи на ръководителите на семинара да се детайлизира.

4) Трябва да се осигури изработването на листата на участниците в X семинар, за да може да се планира своевременно командироването им. Затова трябва да се договорят проф. Христов и секретарят проф. Перциг.

5) През 1986 г. се предлага XI семинар да се състои в НР Полша (председател проф. Кушински), ако евентуално е невъзможно, то той да се проведе в Унгария (председател проф. Антал).

Семинарът беше така добре организиран, че участниците изказаха своята благодарност на ректора на Университета в гр. Хале и на председателя на семинара проф. д-р Х. Харке.

Препоръчва се на участниците в семинара да направят информация в своите научни списания за работата на IX семинар.

Голяма част от докладите засягаха въпроси за социалистическата икономическа интеграция, напр. Социално-икономическата интеграция като фактор за урбанизацията в ГДР, от доц. Олке (Хале); Основни особености на урбанизацията на европейските социалистически страни от проф. Башовски и доц. Хроздарова (Братислава) и др.

Друга група доклади обхващаха проблеми на граничните райони и пристанищните комплекси напр. „Към някои аспекти на икономическото сътрудничество в пограничните области на социалистическите страни“ (на примера на приморските области на ГДР и ПНР) от кгн. Г. Конрад (Хале); „Проблеми на интеграционната роля на морските търговски пристанища на СССР и ГДР“ на доцент Л. Халифман (Рига).

Трета група доклади и научни съобщения разглеждаха въпроси на отделните отрасли, напр. Текстилната промишленост на Лодз от доц. Пачка и кгн. Витчак от Полша (Лодз); Териториални аспекти на интеграцията в областта на топливната и енергетичната промишленост от кгн. Блажик (Братислава) и др.

Редица доклади се отнасяха за практическата работа във ВУЗ, напр. „Учебно-полевата практика в Географския факултет на МГУ“ (концепция, програма) от декана проф. Риганов; „Изменение на географските учебни програми във ВУЗ на Полша“ от доц. Елонек (Краков) и др.

* * *

На 13. VI. 1984 г. бе проведена екскурзия до Алюминиевия завод в гр. Нахшат. Заводът е част от алюминиевия комбинат в Айслебен, околия Кведлинбург, окръг Хале. Тук се преработва алуминий в готови изделия.

Алюминиевият завод в Нахшат е високо механизано предприятие с над 1600 работници и инженери. Средната възраст е 35 г., а 35% са жени. Заводът е изграден тук, за да поеме освободената работна ръка от закритите въглищни рудници поради изчерпване.

Предприятието работи в тесни връзки със сродни фабрики и заводи на европейските социалистически страни в три посоки. Първо, обмен на научни работи по научно-техническия прогрес. Второ, взаимни разработки и, трето, съвместни планове и комисии. Ежегодно се изменят и допълват планове на съвещания на директорите. Предприятието е много обемно и поддържа връзки

със заводите в Ереван (СССР), Ганин (Полша), Инота (в Унгария) и алюминиевия завод у нас в Шумен. Съществува от 16 години и се нарича дете на социалистическата икономическа интеграция, понеже е построен с помощта на СССР, НРП, ГДР и УНР. Съветският съюз дава специалисти, Чехословакия е доставила машини за два малки прокатни цефа, Унгария снабдява с електроинсталации и няколко пещи за леење на алуминий от ГДР и Полша. Заводът има постоянна и качествена продукция и се брой за много добър сътрудник с другите страни. Изпълнява стриктно всички обещания. Влиза в комбинат от 11 завода и по качество на работата е на първо място сред тях. Бокситът идва от Съветския съюз, Унгария и Лаута в ГДР. Произвежданата готова продукция надхвърля няколко хиляди тона. Имат висока автоматизация при студеното валцуване и обработка, получава се голяма рентабилност. Произвеждат се рула с алуминиеви листа в най-разнообразни размери, алуминиеви съдове за консервните заводи (за риба, за месо), запушалки за бутилки.

Средната месечна заплата варира между 900—980 марки, но на заетите в лезърната — от 1000 до 1300 марки. В завода значителна част от премияте отиват за нови инвестиции и за социални придобивки. Градчето Нахшат живее от завода и неговите помощни предприятия.

проф. Игн. Пенков
СУ „Климент Охридски“